

Số: 35 /2013/NQ-HĐND

Ba Chẽ, ngày 10 tháng 01 năm 2013

NGHỊ QUYẾT

**Về việc bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc
và giá trị di tích, danh thắng huyện Ba Chẽ giai đoạn 2013 - 2015,
định hướng đến năm 2020**

**HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN HUYỆN BA CHÈ
KHÓA XVIII - KỲ HỌP THỨ 5**

Căn cứ Luật Tổ chức HĐND và UBND ngày 26/11/2003;

Căn cứ Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật của HĐND và UBND được Quốc hội thông qua ngày 31/02/2004;

Căn cứ Quyết định số 1270/QĐ-TTg ngày 27/7/2011 của Thủ tướng Chính phủ "Về việc phê duyệt đề án bảo tồn, phát triển văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam đến năm 2020";

Xét đề nghị của Ủy ban nhân dân huyện tại Tờ trình số: 60 /TTr-UBND ngày 30 tháng 12 năm 2012; Báo cáo thẩm tra của Ban Pháp chế HĐND huyện và ý kiến thảo luận của các Đại biểu Hội đồng nhân dân huyện tại kỳ họp,

QUYẾT NGHỊ:

Điều 1. Ban hành Nghị quyết về việc bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc và giá trị di tích, danh thắng huyện Ba Chẽ giai đoạn 2013 - 2015, định hướng đến năm 2020 như sau:

I. Quan điểm, mục tiêu.

1. Quan điểm.

- Ba Chẽ là một vùng đất đa dân tộc, có truyền thống văn hóa lâu đời, phong phú, có bản sắc riêng và độc đáo trong cộng đồng các dân tộc Quảng Ninh cũng như trong tổng thể cộng đồng các dân tộc Việt Nam. Trong quá trình hình thành, xây dựng và phát triển, bản sắc văn hóa của mỗi dân tộc và nhiều di tích, danh thắng bước đầu được quan tâm gìn giữ, đây chính là những tài sản vô giá mà thế hệ cha ông để lại cho hôm nay và mai sau. Việc bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc và giá trị di tích, danh thắng trên địa bàn huyện có ý nghĩa rất quan trọng trong việc giáo dục thế hệ trẻ về truyền thống lịch sử văn hóa các dân tộc.

- Bản sắc văn hóa dân tộc và các giá trị di tích, danh thắng được bảo tồn, phát huy sẽ là phương tiện đa thông tin, hữu ích để giới thiệu, quảng bá tới du khách thập phương về hình ảnh, con người và nhân dân các dân tộc huyện nhà, tạo tiền đề thực

hiện cụ thể hóa các chiến lược phát triển du lịch, góp phần tăng trưởng kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, trong thời kỳ hội nhập mạnh mẽ như hiện nay, cũng như ở các địa phương khác, bản sắc văn hóa các dân tộc ở Ba Chẽ đang dần bị mai một, các di tích lịch sử và danh thắng chưa được quan tâm đầu tư và khai thác có hiệu quả. Từ thực trạng trên, song hành với việc phát triển kinh tế chung của huyện, đòi hỏi phải kịp thời bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc và giá trị di tích, danh thắng trên địa bàn huyện.

2. Mục tiêu.

2.1. Mục tiêu tổng quát.

- Nâng cao nhận thức cho các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ về những giá trị tốt đẹp của bản sắc văn hóa các dân tộc và giá trị các di tích, danh thắng.

- Bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc và giá trị di tích, danh thắng trên địa bàn huyện Ba Chẽ, góp phần phát triển kinh tế- xã hội bền vững, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của đồng bào các dân tộc trong huyện.

- Tiến hành đồng thời công tác bảo tồn phát huy bản sắc văn hóa dân tộc với công tác tuyên truyền vận động nhân dân xóa bỏ phong tục tập quán lạc hậu, mê tín dị đoan; tiếp thu có chọn lọc tinh hoa văn hóa của các dân tộc khác, xây dựng nếp sống văn minh.

- Xây dựng cơ chế và triển khai đồng bộ, hiệu quả các giải pháp nhằm bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, giá trị di tích, danh thắng, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế- xã hội và đảm bảo Quốc phòng- An ninh trên địa bàn huyện và tỉnh.

2.2. Một số mục tiêu cụ thể.

*** Giai đoạn từ năm 2013 - 2015.**

- Nâng cao nhận thức cho đông đảo tầng lớp nhân dân, đặc biệt thế hệ trẻ, con em các dân tộc trên địa bàn huyện nói chung và các dân tộc thiểu số nói riêng về việc giữ gìn, phát huy bản sắc văn hóa. Đồng thời, khuyến khích được nhân dân các dân tộc đồng tình hưởng ứng.

- Xây dựng một lực lượng nghệ nhân trẻ nòng cốt, có ý thức, lòng nhiệt huyết, sự đam mê để kế cận lớp nghệ nhân ông cha trong việc bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống.

- Kịp thời bảo tồn, phục dựng, phát huy vốn văn hóa bản sắc dân tộc để tăng tính gắn bó trong cộng đồng, làm phong phú thêm đời sống văn hóa tinh thần cho nhân dân. Tập trung bảo tồn: trang phục, tiếng nói, chữ viết, các làn điệu dân ca, dụng cụ sản xuất và sinh hoạt văn hóa truyền thống khác có tiên bộ ...

- Đẩy mạnh việc khai thác và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, giá trị di tích, danh thắng trên địa bàn huyện, bước đầu góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội bền vững, từng bước nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của đồng bào các dân tộc trong huyện.

- Xây dựng nhà truyền thống các dân tộc tại Khu 7 thị trấn Ba Chẽ.
- Thực hiện công tác quy hoạch và cắm mốc đối với 03 di tích đã được công nhận: Khu căn cứ kháng chiến chống thực dân Pháp của tỉnh Hải Ninh tại Khe Lao-Lương Mông; Lò sứ cổ; Miếu ông, Miếu bà- Nam Sơn .
- Phân đầu đến năm 2015, cơ bản hoàn thành những nội dung chính trong nhiệm vụ bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa 3 dân tộc Tày, Dao, Sán Chỉ làm cơ sở, định hướng để thực hiện tiếp đối với các dân tộc khác trong các năm tiếp theo.

* Định hướng đến năm 2020.

- Phát triển và duy trì Hội diễn văn nghệ quần chúng, Hội thao dân tộc, đẩy mạnh tổ chức các hoạt động văn hóa cơ sở, tăng cường giao lưu văn hóa các vùng miền.

- Khai thác có chiều sâu các hoạt động văn hóa mang đậm bản sắc dân tộc, góp phần thúc đẩy việc phát triển kinh tế- xã hội.

- Đầu tư tôn tạo các di tích đã được công nhận: Miếu ông, miếu bà; Lò sứ cổ; Sông cổ ngựa; Khe Lao...

- Xây dựng cơ chế, chính sách nhằm khai thác, phát huy một cách có hiệu quả các bản sắc văn hóa, di tích, danh thắng. Phân đầu Ba Chẽ trở thành một điểm du lịch trong quần thể du lịch của tỉnh Quảng Ninh (Hạ Long- Cẩm Phả- Ba Chẽ- Tiên Yên- Móng Cái).

II. Một số nhiệm vụ cụ thể.

1. Về bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc.

- Sưu tầm, giữ gìn, khai thác và nâng cao giá trị về phong tục tập quán, nghệ thuật tạo hình, trang trí hoa văn trên các loại: Trang phục, đồ dùng sinh hoạt, kiến trúc nhà ở, giá trị nghệ thuật biểu diễn mang tính văn hóa bản sắc của các dân tộc.

- Xây dựng các đội văn nghệ mang bản sắc riêng của từng dân tộc (trong các câu lạc bộ). Thực hiện sưu tầm, dàn dựng, phát triển vốn dân ca trong các thể loại như: Hat đối người Dao Thanh Y, Dao Thanh Phán; hát Soóng Cọ; hát Then; lễ Phùn Voòng (Bàn Vương) của dân tộc Dao... - Bảo tồn các Lễ hội đặc sắc gồm: Lễ hội đình Làng Dạ, Lễ hội xuống đồng...

- Động viên, khuyến khích mỗi gia đình đồng bào dân tộc ít người có 01 trang phục nguyên bản của dân tộc mình. Thực hiện mặc trang phục dân tộc mình trong các dịp lễ kỷ niệm, tổ chức lễ hội, tham gia mít tinh, văn nghệ, hội thi, hội diễn, đón tiếp khách tham quan. Học sinh người dân tộc thiểu số tại các xã mặc trang phục dân tộc trong các dịp hoạt động lớn của nhà trường.

- Xây dựng 01 ngôi nhà truyền thống các dân tộc, đó sẽ là nơi trưng bày, lưu giữ các sản phẩm văn hóa vật thể và phi vật thể nổi bật, đặc trưng như: trang phục truyền thống; nhạc cụ, đạo cụ (đàn, sáo, kèn lá, kèn đồng...); dụng cụ sản xuất (phục vụ trồng trọt, chăn nuôi, thêu đồ dùng sinh hoạt); văn hóa ẩm thực đặc trưng (đồ ăn, đồ uống: com, xôi, bánh, chè, thịt, cá, thịt muối..., chế biến rượu, món ăn).

- Nghiên cứu bảo tồn một số lễ thức tâm linh, tín ngưỡng. Trong đó, có trang phục thực hiện nghi lễ đám cưới, đám hỏi và một số nghi lễ đặc trưng khác.

- Bảo tồn, phát huy các trò chơi dân gian truyền thống, sân khấu hóa thành các tiết mục biểu diễn, giao lưu, phục vụ nhân dân, du khách tại các lễ hội, hội thi, hội diễn, liên hoan... và bảo tồn "sống" bằng phương pháp trao truyền, duy trì bền vững qua các thế hệ.

- Phối hợp bảo tồn, tổ chức biên tập, dịch thuật và chú thích những cuốn sách cổ chủ yếu của thầy mo, thầy cúng.

- Xây dựng, thu thập băng đĩa, tư liệu giới thiệu về truyền thống lịch sử quê hương Ba Chẽ.

- Khuyến khích các mô hình khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe bằng phương pháp cổ truyền (thuốc chữa bệnh cổ truyền, dạng uống, ngâm, tắm, xoa bóp...).

- Khuyến khích người dân duy trì hệ thống nhà sàn, nhà ở các dân tộc: nhà sàn truyền thống của dân tộc Tày tại Làng Dạ- Thanh Lâm; nhà ở của dân tộc Cao Lan tại thôn Khe Pụt Trong- Thanh Sơn.

- Xây dựng và bảo tồn vốn dân ca, tiếng nói. Thành lập được ít nhất 07 câu lạc bộ dân ca (hát then, hát sóong cọ, hát đối). Mở các lớp dạy tiếng Dao.

- Xây dựng kế hoạch hỗ trợ nhằm bảo tồn một số nghề thủ công truyền thống của các dân tộc trên địa bàn. Hàng năm mở từ 06 lớp học, tại đó tập trung truyền dạy kỹ năng, kỹ thuật nổi bật (thêu thổ cẩm, truyền dạy hát đối, hát Then, hát Sóong Cọ).

2. Về phát huy giá trị di tích, danh thắng.

- Lập quy hoạch tổng thể các di tích, danh thắng trên địa bàn huyện.

- Trùng tu tôn tạo, bảo tồn và phát huy giá trị các quần thể di tích gồm: Khu căn cứ kháng chiến chống thực dân Pháp của tỉnh Hải Ninh tại Khe Lao- Lương Mông, Minh Cầm; miếu Ông, miếu Bà- Làng Mới- Nam Sơn; Lò gốm bát cổ; Sông cổ ngựa- Sơn Hải- Nam Sơn...theo lộ trình.

- Xây dựng cơ chế khai thác có hiệu quả giá trị các di tích, danh thắng.

III. Giải pháp và nguồn lực thực hiện.

1. Giải pháp.

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền vận động mọi tầng lớp nhân dân và cán bộ công chức nhà nước, cần quán triệt sâu sắc, cùng đồng lòng và tổ chức thực hiện việc bảo tồn, phát huy và phát triển những giá trị di sản văn hóa truyền thống các dân tộc.

- Tổ chức giới thiệu, quảng bá để các tầng lớp nhân dân trong và ngoài huyện hiểu được những giá trị của di sản văn hóa huyện Ba Chẽ, nhằm góp phần phục vụ du lịch, tạo ra một lượng công chúng đông đảo đến với văn hóa, giúp cho các di sản văn hóa được bảo tồn bền vững.

- Công tác phối hợp giữa các cơ quan hữu quan: Các cấp uỷ Đảng, chính quyền, các ngành từ huyện đến cơ sở, cần hết sức quan tâm phối hợp triển khai, đôn đốc, chỉ đạo, theo dõi và tạo mọi điều kiện thuận lợi cho việc triển khai việc bảo tồn, phát huy các giá trị di sản văn hóa các dân tộc.

- Tiếp tục duy trì Hội diễn nghệ thuật quần chúng, Hội thi Văn hóa - Thể thao các dân tộc của huyện, tỉnh theo định kỳ, thiết thực nhất là gắn hoạt động văn hóa thể thao với Lễ hội Đình Làng Dạ hàng năm, tạo thành nét sinh hoạt văn hóa thường niên thu hút đông đảo người dân tham gia. Đối với nội dung trình diễn trang phục dân tộc tại Hội thi Văn hóa – Thể thao các dân tộc, khuyến khích trình diễn trang phục mang tính nguyên gốc.

- Tiếp tục chương trình phát thanh truyền hình huyện bằng tiếng dân tộc Dao (Dao Thanh Y, Dao Thanh Phán).

2. Nguồn lực thực hiện.

- Huy động sức dân và xã hội hóa: Người dân là những chủ thể văn hóa, lực lượng nòng cốt quyết định đến sự thành công của việc bảo tồn, phát huy các giá trị di sản văn hóa. Cùng với đầu tư của Nhà nước về chế độ chính sách, về vật chất, kinh phí, cần huy động sự đóng góp của nhân dân về trí lực và vật lực với tinh thần tự nguyện. Đồng thời huy động các tổ chức xã hội, các doanh nghiệp, nhà hảo tâm tham gia ủng hộ.

- Từ nguồn ngân sách Nhà nước và huy động các nguồn vốn hợp pháp khác. Hàng năm ngân sách huyện bố trí từ 300- 500 triệu đồng để hỗ trợ thực hiện chương trình này.

Điều 2. Tổ chức thực hiện.

- Giao Ủy ban nhân dân huyện xây dựng Đề án, tổ chức thực hiện có hiệu quả Nghị quyết này.

- Thường trực, các Ban và đại biểu Hội đồng nhân dân huyện giám sát việc thực hiện Nghị quyết.

Nghị quyết này đã được Hội đồng nhân dân huyện Ba Chẽ khóa XVIII, kỳ họp thứ 5 thông qua ngày 10 tháng 01 năm 2013 và có hiệu lực thi hành sau 07 ngày kể từ ngày thông qua./.

Nơi nhận:

- TT- TU, HĐND, UBND Tỉnh (b/c);
- Sở Tư pháp và Công báo QN;
- TT- HU, HĐND huyện;
- CT, các PCT UBND huyện;
- Các vị Đại biểu HĐND huyện;
- TT- ĐU, HĐND, UBND các xã, thị trấn;
- Các CQ, ban ngành, đoàn thể huyện;
- Lưu: VT./.

CHỦ TỊCH

Nguyễn Xuân Long